

PIOTR GOLIŃSKI

BARBARA GOLIŃSKA

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Katedra Łąkarstwa i Krajobrazu Przyrodniczego

e-mail: pgolinsk@up.poznan.pl

Analiza polskiego i europejskiego rynku nasiennego traw i motylkowatych drobnonasiennych

Nasiennictwo traw i motylkowatych drobnonasiennych pozostaje ważnym segmentem rynku nasiennego roślin rolniczych w Polsce i w Europie. Po wstąpieniu naszego kraju do Unii Europejskiej wzajemne powiązania i oddziaływania rynkowe w nasiennictwie roślin łąkowych są coraz większe, zwłaszcza w odniesieniu do poziomu produkcji, kształtowania się cen oraz opłacalności. Obecnie w naszym kraju produkcja nasienne traw koncentruje się na następujących gatunkach: *Lolium perenne*, *Lolium multiflorum*, *Lolium weterwoldicum*, *Lolium x boucheanum*, *Festuca rubra*, *Festuca pratensis*, *Festuca arundinacea*, *Dactylis glomerata* i *Phleum pratense*. Świadczy o tym ich udział w areale zakwalifikowanych plantacji nasiennych w ostatnich latach. W przypadku motylkowatych drobnonasiennych największe znaczenie na rynku nasiennym mają koniczyny i lucerny. Wiodącą rolę w naszym kraju odgrywa *Trifolium pratense*. O opłacalności upraw nasiennych traw i motylkowatych drobnonasiennych decyduje cena nasion oraz koszty produkcji. Największe znaczenie w opłacalności produkcji nasion tej grupy roślin ma jednak wielkość zbieranego plonu. Plon nasion traw i motylkowatych drobnonasiennych zależy od wielu czynników, stymulujących biologiczny potencjał plonowania oraz ograniczających straty. Celem pracy jest analiza polskiego i europejskiego rynku nasiennego traw i motylkowatych drobnonasiennych w aspekcie powierzchni upraw nasiennych oraz poziomu ich plonowania.

W pracy wykorzystano dane PIORIN oraz ESCAA z lat 2004–2018 dotyczące areалу zakwalifikowanych upraw traw i motylkowatych drobnonasiennych oraz produkcji nasion.

Stwierdzono, że polski rynek nasienne traw z upływem lat zajmuje coraz silniejszą pozycję w Europie. W 2017 roku udział Polski w ogólnej powierzchni zakwalifikowanych plantacji nasiennych traw na rynku europejskim wyniósł 11%. Analizując poszczególne gatunki traw stwierdzono, że w uprawie *Lolium multiflorum* i *Festuca*

rubra Polska zajmuje drugie miejsce, a *Lolium perenne* jako najważniejszej trawy na rynku nasiennym — trzecie. W uprawie na nasiona roślin motylkowatych drobnonasiennych Polska ma mniejsze znaczenie na rynku europejskim, jednak w przypadku *Trifolium pratense* jest znaczącym graczem, zajmując trzecie miejsce pod względem arealu uprawy. W krajach zachodnioeuropejskich produkcja nasion większości gatunków traw jest większa od zapotrzebowania. Typowo proeksportowymi krajami w odniesieniu do nasion traw są Dania i Holandia, a motylkowatych drobnonasiennych — Włochy i Francja. Pojawiają się jednak, nawet w krajach Europy Zachodniej, tak zwane nisze eksportowe, które stanowią dużą szansę dla polskich firm hodowlano-nasiennych i nasiennych.